

ערש"ק
פרשת כי תבא
ט"ו אלול תש"פ
מפטירין: קומי אורי (ישעיה ס')

בית מדרן

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

עלון מס' 267

העיר	כניסת השבת	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים	18:44	19:33	20:20
תל אביב	18:41	19:31	20:17
חיפה	18:43	19:33	20:19
באר שבע	18:42	19:32	20:19

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הרב המקדים: הגאון הגדול רבי ראובן אלבו שליט"א
ראש ישיבת "אור החיים" וחבר מועצת חכמי התורה

שיעורו השבועי
של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב **דביר פרץ שליט"א**
עורך השיעור: הגאון רבי **יצחק לוי שליט"א**
רב העיר נשר | חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

השבוע זכות עלון
"בית מדרן" מוקדש ל:
לעילוי נשמת
מאיר בן יעקב אזוגי
לכל המעוניין שזכות עלון 'בית מדרן' יוקדש עבורו לתפילה ולדפוסה שלישית או להבדיל לעילוי נשמת
חייגו: *5290

בקו 'הליכות בית מדרן'
בשידור חי
בן אדם מה לך נרמס קום קום קרא בתחנונים
אלוהי אלהי אבותינו
אלוהי אלהי אבותינו
אלוהי אלהי אבותינו
אלוהי אלהי אבותינו

פרטים בעמוד 8 <<<

תוכן העניינים:

- עמ' 4-1 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
- עמ' 5 פרשת כי תבא**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
- עמ' 5 בעקבות רבותינו**
רבי אליהו לופיאן זצוק"ל
- עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
- עמ' 6 אקטואליה בהלכה**
הרב אברהם דניאל שליט"א
- עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי יעקב לוגאסי שליט"א
- עמ' 7 חינוך ילדים**
הרה"ג הרב אבנר קוואס שליט"א
- עמ' 7 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

הלכות ראש השנה

התוקע בכמה מניינים אם יברך בכל מקום שתוקע. דין "אף על פי שיצא מוציא" בברכות הנהנין, בקידוש, בברכת המצוות ובברכת השבת. האם מי שיצא מוציא גם את הבקי. הנחיות לתקיעת שופר. כוונה לשם מצות תקיעת שופר. כוונת השומע כעונה היא מדין מצוות צריכות כוונה. מצות שופר היא גם בתקיעה וגם בשמיעה.

מי ששתה ובירך שהכל נהיה בדברו, חברו לא יכול לומר לו: תברך שוב ותכוין עלי, עכשיו הזרתי בתשובה ואני לא יודע עדיין לברך... כי כל דין "אף על פי שיצא מוציא" הוא בברכת המצוות דוקא, כגון אם כבר קידש או הבדיל או קרא מגילה או תקע בשופר, אזי יכול להוציא את חברו למרות שכבר יצא מדין ערבות, כל ישראל ערבים זה לזה.

דין התוקע כמה פעמים

א. בשיעור הקודם אמרנו שבעקבות התפשטות המגפה ב"מ, בימים הנוראים יחלקו את המניינים לקבוצות קטנות. התוקע ילך ממניין ראשון למנין שני ולמקום סמוך, וכך ילך לכמה וכמה מקומות, כי קשה להשיג תוקע לכל קבוצה קטנה, בפרט שפחות בקיאים לתקוע בשופר מאשר בחזנות! הקב"ה יתן להם כוחות ללכת ממוקום למקום ולתקוע. השאלה במי שבירך ותקע במנין הראשון וכבר יצא ידי חובה, אם יברך גם כשיקע במנין השני, לכאורה אחד מהצביר יעמוד ויברך "לשמוע קול שופר" וברכת "שהחיינו", אבל בדרך כלל לא נוהגים כך והתוקע מוציא גם ידי חובת הברכות, וכמו שעושים גם במקרא מגילה שהקורא מוציא את כולם גם בקריאה וגם בברכות, וגם מרן זצ"ל נהג לקרוא את המגילה בבית הכנסת, וכשהיה חוזר לבית היה חוזר לקרוא את המגילה לנשים, והוא עצמו היה מברך שוב את כל הברכות, אפילו שכבר יצא ידי חובה. וכן בהבדלה פעם היו נוהגים - היום קצת פחות - לעשות הבדלה בבית הכנסת, וגם מרן זצ"ל היה נוהג להבדיל בבית הכנסת, ובבית היה חוזר ועושה הבדלה לרבנית ולשאר בני הבית. והלא הוא עצמו כבר יצא ידי חובה? אלא שמבואר בגמרא בראש השנה (כט.) אף על פי שיצא מוציא.

אע"פ שיצא מוציא בקידוש

ג. הגאון רבי אליהו מני - היה לפני כ-130 שנה, חברו של הגאון רבינו יוסף חיים בעל ה"בן איש חי", חיבר ספר זכרונות אליהו ועוד - כתב בספרו מעשה אליהו (סימן רכב), אדם שעושה קידוש לאמו האלמנה וטועם כזית עוגה, ורוצה אחר כך לקדש שוב בבית לאשתו וילדיה, אבל איך יחזור ויקדש הלא כבר יצא ידי חובה? והביא בשם ספר חסד לאלפים (ס"ס רעג) שנסתפק בזה אם יכול לברך להם גם ברכת היין, או שהשומעים יברכו כיון שהם יודעים לברך הגפן, והכריע שהמקדש יברך הכל. והבן איש חי (שנה ב' בראשית אות ה) הביא להלכה את דברי החסד לאלפים.

"והוא שאינם יודעים"

ד. לכאורה יש להעיר על דבריהם מלשון מרן הבית יוסף בשלח ערוך (סימן רעג סעיף ד) שכתב, יכול אדם לקדש לאחרים אף על פי שאינו אוכל עמהם לדלדידהו הוי מקום סעודה, ואף על גב דברכת היין אינו יכול להוציא אחרים אם אינו נהנה עמהם, כיון דהאי בורא פרי הגפן הוא חובה לקידוש כקידוש היים דמי ויכול להוציאם אף על פי שאינו נהנה. ומסיים מרן בשלש מילים: והוא שאינם יודעים. כלומר שאותם ששומעים - אשתו ילדיו משפחתו או מושב זקנים - לא יודעים לברך, רק אז יכול לקדש בשבילם, אבל אם אחד מהם יודע לקדש, שיקדש ויציא את כולם ידי חובה. ואם כן איך התיירו רבי אליהו מני והבן איש חי שהמקדש יברך גם הגפן, והלא האשה יודעת לברך הגפן?

אע"פ שיצא מוציא בברכות הנהנין

ב. אמנם בברכות הנהנין לא אומרים "אף על פי שיצא מוציא",

1 בשיעור הקודם הזכרנו את השיעורים של התקיעות, ושאלו אותי למה אני לא אומר כמה שניות אורכת כל תקיעה, והתשובה שכל תוקע לפי מה שהוא, יש אחד שהוא חושב מהר ומדבר מהר והוא גם תוקע מהר, כמו מרן זצ"ל... ויש אחד שהוא חושב לאט ומדבר לאט והוא גם תוקע לאט, והתקיעות שלו אורכות יותר זמן. וכל אחד יתקע לפי המהירות שלו, את התקיעה הראשונה של תשר"ת יתקע בשמונה עשר כוחות, ואת התקיעה של תש"ת בתשעה כוחות. וידאג שלא יהיה הפסק של קולות באמצע התקיעות, מלבד התשר"ת תש"ת תר"ת. התוקע צריך להיות בקי היטב בהלכה.

2 השנה מכיון שהיום הראשון של ראש השנה חל בשבת, לא תוקעים בשבת, וביום השני של ראש השנה שהוא יום ראשון בשבוע מברכים על התקיעות שתי ברכות, גם לשמוע קול שופר וגם שהחיינו.

אנשים הנמצאים בבידוד או מכל סיבה שהיא שלא יכולים להתפלל במניין ניתן להצטרף ולשמוע את שעות המניינים ב: *5293 *שלוחה 16

מקורו של מרן

ה. האמת שמקורו של מרן השלחן ערוך לקוח מדברי הראשונים, מהם הבה"ג (הובא בטור סימן רעג), רב יהודאי גאון הובא בשבלי הלקט (ס"ס עב) ובספר העתים (סימן קמו, עמוד קצו), ארחות חיים בשם הרא"ש (הלכות קידוש אות טז, דס"ג ע"ב) - אם כי סתירה בדברי הרא"ש, וכן כתב העיטור (בהלכות מצה ומרור דקל"ו סוף ע"ב). ויותר מכך, גם בשו"ת פאר הדור להרמב"ם בסימן עה - מי שלא יודע לברך כלל כגון שהוא חוזר בתשובה טרי, אבל אם יודע יכול להוציא רק את מי שלא יודע לברך כלל כגון שהוא חוזר בתשובה טרי, אבל אם יודע לברך או אם יש סידור והוא יכול לקרוא, תן לו שיהיה. נמצא שיש כמה ראשונים ובראשם שני עמודי ההוראה - הרמב"ם והרא"ש - שכתבו שכל דין אף על פי שיצא מוציא הוא רק כשהשומע לא יודע לברך, ולכן כתב מרן בשלחן ערוך "והוא שאינם יודעים".

מידי מחלוקת לא יצאנו

ו. אמנם יש חולקים על זה, ולדעתם אף על פי שיצא מוציא גם את הבקי מדין ערבות, שכל ישראל ערבים זה בזה, ובספר ערך השלחן (סימן מו סק"ד, וסימן רצו סק"ב, וסימן תקפה סק"ג) - להגאון רבי יצחק טייב שהיה מגדולי רבני תוניס והיה גברא רבה ומעיין גדול, ודרכו היתה להחמיר הרבה - הביא כמה מהסוברים כן, בראשם מהר"ם מרוטנבורג (ד"פ סימן קיא), וכן דעת האור זרוע (ח"ב סימן רסב), הגהות אשרי (ספ"ג דר"ה), התוספות (פסחים קו. ד"ה הוה), הרא"ש (פ"ז דברכות סימן טו), רבינו ירוחם (ני"ג ח"ג), רבי דוד אבודרהם (שער ג), הר"ן (סוף ר"ה), הרשב"ץ (ספ"ג דר"ה), כולם חולקים על הרמב"ם ודעימיה וטוענים שאפילו אם השומע יודע לברך, יכול להוציא ידיו חובה. גם הפרי חדש (ס"ס תפט בד"ה ומיהו, ובסימן תקפה ס"ב בד"ה כתב) - הביא הערך השלחן (שם) - חלק על מרן השלחן ערוך, לא הביא את הראשונים שהזכיר הרב ערך השלחן אלא חלק מדעתו, וסבר שדין "אף על פי שיצא מוציא" הוא גם להוציא את הבקי.

מנהג נגד מרן

ז. המעניין שמרן זצ"ל היה חוזר ומבדיל בבית לרבנית ע"ה, למרות שהיתה יודעת לפתוח סידור ולקרוא את ההבדלה, והיה מברך על המגילה ומוציאה ידי חובה למרות שידעה לברך בעצמה, אבל למה נהג כך, הלא דעת מרן שאין מוציאים ידי חובה אלא את אלו שאינם יודעים? המושג ברורה (סימן תקפה סק"ה) מעיד, שמנהג העולם להקל בזה, והתוקע מברך את הברכות למרות שהוא כבר יצא ידי חובה, ויש בקהל בקיאים לברך. וכבר הרמ"א (סימן תקפה סוף ב) כתב שהתוקע יברך את הברכות ואפילו אם תוקע בכמה מניינים יברך בכלם, ולא חילק אם המתפלל יודעים לברך או לא, ומסתמא בציבור יש כמה וכמה שיודעים לברך, ובכל זאת כתב הרמ"א שהתוקע יברך, ושכן המנהג. נמצא שיש בזה מנהג קדום נגד מרן. יותר מכך, בספר בית דוד (תא"ח סימן שצג) - היה לפני כ-360 שנה³ 90-שנה אחר פטירת מרן הבית יוסף - כתב כבר בזמנו שהמנהג פשוט

3 כידוע שהפרי חדש חלק הרבה על מרן, ואפילו על ראשונים חלק, והטיח בהם דברים קשים, ולכן כשהוציא את ספרו לפני כמעט 300 שנה, ראו רבני אלכסנדריה שהעולם היה מסודר, כולם לא חולקים על ראשונים, כולם יודעים שקיבלנו הוראות מרן, כולם היו אגודה אחת, לא זה עשה כמנהג תוניס וזה כמנהג מרוקו... עשו חרם לאסור ללמוד בספרו של הפרי חדש, אפילו שהיה גברא רבה - היה רבה של ירושלים וגאון עצום - אבל טענו שהוא מבבל את העולם בכל מיני מנהגים, ולכן עשו עליו חרם. בשו"ת גינת ורדים (חיו"ד כלל ג סימן ג) נשאל, כעבור חמישים שנה מהחרם על הפרי חדש, האם מותר ללמוד בספרו? והשיב שיש להחריף את החרם לאחר שעברו כל השנים הללו, ויבול יצא, אבל כולם יודעים לא להימשך אחריו בדברים הנוגדים את דעת הראשונים ומרן.

4 יש חכם אחד שאמר לפני כמה שבועות שהרבנית לא ידעה לקרוא בעברית, ושהיתה קוראת ברכת המזון הקצר שסידר הבן איש חי לנשים. רבותי, זה לא נכון, נכון שהיא נולדה בחבל ולא היה שם סמיני בית יעקב, אבל לקחו אותה להיות מורה לעברית בדמשק. מי שהכיר אותה יודע שהיתה קוראת כל שבת את כל ספר התהלים. שלחתי לומר לאותו חכם שמה שהוא אמר זה לא נכון, אתה מדבר על הרבנית ע"ה שהיתה צדיקה וחסידה ואתה אומר שהיא לא ידעה לקרוא?! ציפיתי שיאמר "טענית" הלא הם דברים של בין אדם לחברו שאין יום הכיפורים מכפר, אבל לא קיבלתי שום תגובה.

5 היה גברא רבה מגדולי רבני סאלוניקי, הוציא עכשיו את ספרו בית דוד מחדש עם אותיות יפות ומבוא אודותיו. תשאל את רבני פונבוז' מי הוא היה, הם לא מכירים, לא את הבית דוד ולא את שאר חכמי הספרדים, יפה ללב, פתח הדברי ועוד. אחד כתב שממשפחתו של הבית דוד היה רבי יוסף פילוסוף שהיה מוסלמני וחיבר כמה ספרים, ובשנת תל"ד חיתן את בתו עם שבתאי צבי, ובנו יעקב היה מראשי הכת של שבתאי צבי, וטען שהשומע של שבתאי צבי נתעברה בו, וכשראו הצבור אותם מתחברים לשבתאי צבי נמשכו אחריו, ולא ידעו ששבתאי צבי הצליח לפתור רבים מעם ישראל, בתחילה גם רבי שבסוף ימי חזו בו, תפס שבתאי צבי רימה אותו, אבל כבר היה מאוחר כי כל הציבור ראו שהיה עם שבתאי צבי והלכו אחריו. ולא סתם שבתאי צבי הצליח לפתור רבים מעם ישראל, בתחילה גם רבי חיים מבנישתי בעל הכנסת הגדולה נמשך אחריו, כי הוא הרגה להם מופתים שהוא הולך על המים, אולי אחר כך בירך הגומל... והיו משתגעים עליו, וגם היה יפה תואר והיה גברא רבה, וידע את כל הש"ס, בבלי וירושלמי, אבל אחר כך השתגע ואמר שהוא המשיח, וכשהגיע למצרים וזרקו אותו, הלך לארץ ישראל וגם שם זרקו אותו, עד שהגיע לטורקיה ושם תפס אותו הסולטן ואמר לו שכיון שהוא טוען שהוא המשיח הוא מורד ממלכות, לכן או אהרונם או את האסלם, הוא התאסלם. רבי יוסף פילוסוף ובנו תמכו בשבתאי צבי, ולכן אלה שמוציאים ספרים על תולדות חכמי סאלוניקי צריכים למחוק את שמו משם, כי בסופו של דבר אין אפטרופוס ויש גם אנשים גאונים וגדולים שנפלו, אל תאמן בעצמך עד יום מותך (אבות ב, ד). בזמנו היו שחשבו שגם רבי חיים פלאג' בעד שבתאי צבי וכעסו עליו, אבל

בסאלוניקי שאפילו מי שידע לקדש ולהבדיל וכדומה יוצא ידי חובה ממי שכבר יצא ידי חובתו, כדעת מהר"ם מרוטנבורג והאור זרוע ועוד ודלא כהרמב"ם. וכאמור שבדברי הרא"ש יש סתירה. וכבר ידוע מה שכתב מרן הבית יוסף בהקדמתו, שלא בא לעקור מנהגים קדומים שפשטו בארצותינו קודם שפרסם את ספרו השלחן ערוך.

אחד שאינו יודע לשאול

ח. בפרט בנידוננו שתוקע לצבור, שמן הסתם יהיה אחד מהציבור שאינו יודע לברך, שאינו יודע לשאול... ולכן המברך יכין להוציא גם אותו ויקיים בזה את פסק השלחן ערוך, וכמו שכתב השער הציון (סימן תקפה ס"א טו) בשם המטא אפרים (סימן תקפה סוף ו). אבל מהדין אין צורך להגיע לזה, ואפשר להוציא גם את היחיד שהוא בקי. וכן נראה דעת הרב חיד"א (במחזיק ברכה סימן תרפ"ד) והגאון מוילנא (סי' תקפה ס"ב). למסקנא, מי שתוקע בשופר בכמה מניינים, יברך על התקיעות בכל פעם. ואם הולך לתקוע לנשים, כבר ביארנו בשיעור הקודם שיתקע להם בלי ברכה.

תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו

ט. ראיתם? מי שלומד שלחן ערוך לבד או אפילו עם משנה ברורה, יאמר שאנחנו עושים נגד ההלכה, אבל התורה שלנו ארוכה וצריך להקיף אותה. אם אדם יפתח בית דוד, הגאון מוילנא, מחזיק ברכה, זה יקח לו הרבה זמן, מה עשה מרן זצ"ל? עשה לנו עבודה קלה, הביא הכל בחזון עובדיה ובילקוט יוסף, ואדם יפתח שם ויראה הכל. יש חצוף אחד מטבריה שהולך לכל מקום ומדבר נגד מרן, ואומר הלכות אחרי התפלה נגד ההלכות של מרן. אם לא היה מרן מה היינו עושים? מגששים כמו עיוור באפילה, הרב פתח לנו את העיניים! כל מה שהבאתי לכם עכשיו זה כתוב בספרי מרן זצ"ל (לויית חן סימן יא, וחזון עובדיה שבת ב' ע"ב לה, ויביע אומר ח"ה הא"ח סימן נה, עמ"ק), אם רבי לא שנהא רבי חייא מנין לו? (יערובין צב). תראו כמה חשוב ללמוד את התורה של מרן. גם בחורי ישיבות שיושבים ולומדים כל היום את סוגיות הש"ס ומפלפלים בלמדנות, צריכים ללמוד את תורתו של מרן. דיבר איתי בחור אחד נראה למעלה מגיל עשרים, וראיתי שהוא לא חוקר בעיניי הלכה, אמרתי לו, למה אתה לא לומד בספרים של מרן? אמר, אנחנו עכשיו עוסקים בלמדנות. מה זה קשור? וכי זה סתירה? בסדרים תעסוק בלמדנות, תפלפל או תבלבל מה שאתה רוצה... ובלילה בשעה 22:30, או בבוקר השכם, תלמוד הלכה.

אע"פ שיצא מוציא בברכות השבח

י. מה שאמרנו שאף על פי שיצא מוציא הוא בברכת המצוות, לא בברכת השבח. אדם שבא לבית הכנסת וכבר בירך ברכות השחר, ובא מישוה ואומר לו: אני בגיל שמונים והתחלתי עכשיו להניח תפלין, אתה יכול לברך בשבילי ברכות השחר? אבל כבר בירכתי, והזקן עונה לו: מה אתה לא יודע גמרא בראש השנה (כ"ט). אף על פי שיצא מוציא?!... נגיד שהוא יודע את הגמרא... התשובה שזה נאמר על ברכות המצוות ולא על ברכות השבח. אדם שלא ראה את בית הקברות שלוש יום, או שראה את בית הקברות בשלושים יום האחרונים אבל נוסף קבר חדש, מברך "אשר יצר אתכם בדין וכו'". הנוסע ברכב לא מברך דרך חלון הזכוכית, צריך לעמוד בין הקברים ולברך. צריך לומר לחזן של חברא קדישא שינהג לומר את נוסח הברכה בקול רם, וכך השומעים ידעו את נוסח הברכה ויברכו, אבל הוא לא יכול להוציאם ידי חובה, מפני שהוא היה בימים האחרונים בבית הקברות, ובברכות השבח לא אומרים אף על פי שיצא מוציא. וכן אם ראה ברקים ושמע רעמים, אם יש שהות ביניהם מברך בשם ומלכות, על הברקים "עושה מעשה בראשית" ועל הרעמים "שכוחו וגבורתו מלא עולם". והנה מי שבירך על הברקים והרעמים ובא חברו ואמר לו: אני לא יודע את נוסח הברכה בעל פה, תוציא אותי ידי חובה מדין "אף על פי שיצא מוציא", גיד לו: וכי לא ראתה מה שכתב המאירי (ר"ה כ"ט)?! המאירי כותב שרק בברכות המצוות אומרים אף על פי שיצא מוציא, אבל לא בברכות השבח. וכן מי שיצא מהשירותים ונטל ידיו וברך "אשר יצר" - יברך מיד ולא ימתין כדי שלא ישכח - וכשגמר לברך יצא מישוה מהשירותים וביקש ממנו: תחזור ותברך בשבילי, אני לא יודע בעל

זו היתה טעות, רבי חיים פלאג' היה נגד שבתאי צבי. אבל היו עוד גאונים שטענו והלכו עם שבתאי צבי, כמו הגאון היעב"ץ.

6 לכן גם אנחנו נוהגים בערב יום הכיפורים לעשות כפרות, זה חליפתה זה תמורת... למרות שמרן בשלחן ערוך (סימן תרה) מרן כתב שזה מדרכי האמור, כיון שכך המנהג הקדום.

7 לא כמו שכתב הבן איש חי (פרשת עקב אות טז) שבירך בלי שם ומלכות. מרן זצ"ל שניה את המנהג שהיה לפני חמישים וששים שנה, אני זוכר שהיו אז מברכים על הברקים והרעמים בלי שם ומלכות, לא יודע למה, אולי חששו שהרעש הוא מטוס... אבל גם חכמי פורת יוסף היו אומרים "שכוחו וגבורתו מלא עולם" ולא היו מברכים בשם ומלכות. אבל מרן זצ"ל אמר, למה אומרים בלי שם ומלכות? הלא כל הברכות המוזכרות בפרק הוראה מברכים אותן בשם ומלכות, וכל ברכה שהיא בלי שם ומלכות אינה ברכה (ברכות ב'). ולכן שניה את המנהג והנהיג לברך על הברקים והרעמים, והיום כולם עושים כמו שאמר מרן זצ"ל.

8 תראו כמה מקפידים אצלנו על היגינה, לא צריכים להזהיר אותנו על כך, אנחנו נוטלים ידיים בבוקר, אחרי שירותים, לפני סעודה, עושים מים אחרונים אחרי סעודה. מים אחרונים צריכים לעשות במים נקיים, לא במים שלים המלח, כל הנטילה הוא משום מלח סדומית...

העלון להצלחתם של: מאור עינין בן בדורה זיוי - לזיווג הגון וחזרה בתשובה, דוד בן שרה - סיעתא דשמיא ופרנסה, ציונה בת אסתר - בריאות איתנה ואריכות ימים, תמיר בן איריס - הצלחה בכל, אברהם בן דניאל דניאלה - רפואה שלמה, אילת בת תמר - זיווג הגון, אליה מאיר בן רחל תהילה - בשורות טובות.

פה ואין כאן סידור. הדין הוא שלא יוכל להוציא יד יחובה, כי בברכת השבח לא אומרים "אף על פי שיצא מוציא". אמנם הריטב"א (ר"ה כט.) חולק וסובר שאומרים "אף על פי שיצא מוציא" בכל הברכות, בין בברכות המצוות ובין בברכות השבח, ובברכות הנחנין כדי להוציא צריך שיהנה יחד איתו. והנה כשיש ראשון כנגד ראשון - המאירי וכנגדו הריטב"א - כיצד עלינו לנהוג? מי שבקי בכללי הפסיקה יודע שאומרים ספק ברכות להקל.

ביאור דעת המאירי

יא. יש מחבר אחד שמחלק בין ברכות השבח עצמן, ואומר שברכות "אשר יצר אתכם בדין", "עושה מעשה בראשית", "שכחו וגבורתו", "אשר יצר", וכן "משנה הבריות" וכיוצא בזה, יכול לברך בשביל חברו, וסונון שהמאירי כתב שלא אומרים "אף על פי שיצא מוציא" רק על ברכות השבח של התפלה, ברכות קריאת שמע, אבל לא דיבר על כל ברכות השבח. אבל האמת להלכה שאם יוציא את חברו בברכות הנ"ל הרי זו ברכה לבטלה, וחבל שהוא כתב בהלכה למעלה שיכול לברך, כי אנשים יכולים לטעות. ומה שהסתמך על המאירי, הוא עשה אוקימתא לא נכונה בדבריו, תשמעו את לשונו המדויקת של המאירי: ברכות תפלה וברכות שבח והודאה כולן הודאה ורצוי הן, ומתוך כך אף על פי שהן חובה אין אדם מוציא את חברו מהן, פירשו בתלמוד המערב - הוא התלמוד הירושלמי - בדין הוא שיהא כל אחד מבקש רחמים על עצמו. מפורש בדברי המאירי שמדבר על כל ברכות השבח וההודאה⁹, ולא רק על תפלה. אני תמה על זה והרי זה יכול להיות ברכה לבטלה צריך לשים לב שלהלכה בברכות השבח לא אומרים "אף על פי שיצא מוציא", ספק ברכות להקל. אך לגבי ברכות המצוות המנהג בזה נגד מון להוציא גם את הבקי ידי חובת הברכה.

הנחיות לזמן תקיעת שופר

יב. יש כמה דברים שכדאי להתקוק ילמד וילמד את הצבור. מערב ראש השנה ירשום לעצמו כמה נקודות, ולכל מנין שהולך ידפוק על התיבה ויאמר: רבותי, תשמעו הנחיות כמה דקות, דבר ראשון, לשים לב בזמן תקיעת השופר לכוין לשם מצוה, לא לחשוב אם תקיעתי טוב או יצא צרוד... מצוות צריכות כוונה. וכן, אני מכוין להוציא אתכם ידי חובה ואתם תתכוונו לצאת מומני. וכן תתכוונו לצאת ידי חובה לא רק בתקיעות אלא גם בברכות "לשמעו ענין שופר" ו"שהחיינו", ואל תענו "ברוך הוא וברוך שמו" כי אלו ברכות שאתם יוצאים בהן ידי חובה¹⁰. עוד יזהיר אותם שלא יגידו וידו בין התקיעות¹¹. עוד יזהיר אותם שלא ידברו בין התקיעות שלא לצורך, באמצע תפלת הלחש אין צריך לומר שלא ידברו, אבל גם בין התקיעות לפני התפלה רוצה לומר לחבירו: תראה איזה תוקע טוב, או: תראה

9 הרווא קוף או פיל מברך "משנה הבריות". וכן הרווא אדם שחור מברך עליו "משנה הבריות", אבל לא על כל אחד, וכי אם ילך לאמריקה יעצור ויברך על כל כושי? אלא אדם שחור שהוא בן לאבא ואמא לבנים, זה נקרא משונה. כך מובאר בפוסקים. ואמנם זה לא מצוי, אבל אם יראה יברך.

10 הרווא את הכנרת מברך "עושה מעשה בראשית", והרווא אם הים התיכון באחד החופים מברך "שעשה את הים הגדול" בשם ומלכות. ויש רבין בן ציון אבא שאול זצ"ל (בשולחן אור לציון ח"ב פרק מו אות סג) כתב שהמברך במערת הנטיפים והוא מתפעל, יש שם נטיפין או זקיפין... מברך "עושה מעשה בראשית".

אבל אחר אלף המחילות מחכם בן ציון, זו טעות, כי אין זה "מעשה בראשית", אלא במשך השנים ירדו גשמים מעל המערה והטיפות שטפטפו נעשו נטיפים, ולא מברכים "עושה מעשה בראשית" אלא על דברים הקיימים מאז בריאת העולם, וכך מפורש בשלחן ערוך (סימן רכח סעיף ב) שמברכים על הנרות דוקא שהיו במקום שלא נשתנה מהלכם על ידי בני אדם. אבל אם בני אדם המשיכו אותם, כמו תעלת סואץ שנעשתה בעשרות שנים האחרונות, לא מברכים על זה "עושה מעשה בראשית". לעומת זאת הכנרת היא מאז שנים קיימת, והיא כבר מוכרת בתורה "וירד הגבל ומהח על כתף ים כנרת קדמה" (במדבר לד, יא), לכן מברכים עליה, אבל על ים המלח לא מברכים "עושה מעשה בראשית", כי הוא לא מבריאת העולם, אלא מזמן מהפכת סדום ועמורה שאשתו של לוט נעשתה נציב מלח.

דרך אגב, במקומות הללו יש מדריכים או מדריכות שאומרים דברי כפירה, אומרים שהמערה הוא קיימת כך וכך הילוף שנים... צריך להשתדל אותם ולומר להם: זה כפירה, אסור להגיד כך. לא לשמוע כפירה ולשתוק. כתוב (במדרש בראשית רבה ג, ז), שלפני שנברא העולם היה הקב"ה בורא עולמות ומחריבם, אבל אנחנו מאמינים שבריאת העולם שלנו היתה לפני ה'תש"פ - 5780 שנים.

11 אדם שיוצא ידי חובה בברכת חברו, לא יכול לענות "ברוך הוא וברוך שמו". הלא כשהוא יוצא ידי חובה כאילו הוא מברך בעצמו, והגע עצמך, כאילו אדם בירך בפני "ברוך אתה ה' ברוך הוא וברוך שמו, אלוקינו מלך העולם..." מרן השלחן ערוך כתב בדיני חזרת שליח ציבור (סימן קכד סעיף ה): על כל ברכה שאדם שומע בכל מקום, אומר ברוך הוא וברוך שמו. ופשוט שכוננות לברכות השליח ציבור שאדם לא יוצא בהן ידי חובה, כי כבר בזמנו מה שעשו חזרת הש"צ הוא לא בגלל שרצו להוציא ידי חובה את אלו שאינם בקיאים, אלא מחמת שתקנה ממוקמה לא זזה, ואין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חברו אלא אם כן גדול הימנו בחכמה ובמנין (עדיית פ"א משנה ה). ובכלל כן ענין אמירת "ברוך הוא וברוך שמו" לא מוכר בגמרא וגם לא בדברי הרמב"ם. והגאון מוילנא ותלמידיו לא עונים כלל "ברוך (בתשובה כולל ד ס"ס ט) שם אביו שנהג לענות "ברוך הוא וברוך שמו", וכך אנו נוהגים, אבל כל המנהג לא לענות בברכות שאדם לא יוצא בהם ידי חובה, אבל בברכות שיוצא בהם ידי חובה יש לחוש בהם להפסק.

12 יש סידורים - כמו הוצאת מנצור ולוגאסי אינני יודע אם יש אותם היום - שהדפיסו וידו בין התקיעות, בין תש"ת לתש"ת ובין תש"ת לתר"ת. לפני כ-30 שנה כשהוצנא את מחזור "חזון עובדיה", רציתי להדפיס את הוידי ולכתוב שלא יאמרו בפה אלא בהרהור הלב. מרן זצ"ל אמר לי: וכי כולם קוראים את השורה הקטנה הזו?! יכולים להתבלבל ולקרוא את הוידי, או יבואו עיראקים עקשנים ויאמרו: אנחנו דוקא אומרים את הוידי... לכן תמחק את הוידי לגמרי. וכך עשיתי. בהזדמנות אסביר למה אין לומר את הוידי בין התקיעות.

את זה, חזר בתשובה ובא לתפלה... מה אתה מדבר?! הרי ברכת "לשמעו קול שופר", ויש אומרים שיעיקר התקיעות אלה התקיעות של מעומד, לכן אל תפסיק בין הברכה לעיקר התקיעות, וכל התפלה וסדר הברכות - מלכויות וזכרונות ושופרות - הכל נחשב מן הענין ולא נקרא הפסק, אבל דברים בטלים זה הפסק, ועל כן עד אחרי התקיעות שבקדיש תתקבל שאחר החזרה אסור לדבר. אם תרצה לדבר אחר כך אתה יכול, אתה לא חייב... אבל במשך התפלה יזהיר אותם לא לדבר.

כוונה לשם מצוה

יג. מה שאמרנו שהתקוק יאמר לציבור לכוין לשם מצוה, ארחיב יותר. בגמרא ראש השנה (כח.) שלחו ליה לאבוב דשמואל, כפאו ואכל מצה יצא, כפאו מאן? אמר רב אשי, שכפאוהו פריסיים. כנראה הפרסים יודעים לכפות... אבל מדובר בפרסים גויים... אחר כך הביאה הגמרא משם רבא שסובר שמצוות אין צריכות כוונה. ושם (מח סע"ב) אמר ליה רבי זירא לשמעיה איכוון ותקע לי - תכוון ותתקע בשבילי. משמע שסבר שמצוות צריכות כוונה. כולם יודעים שנפסקה הלכה בשלחן ערוך (סימן ס סעיף ד) שמצוות צריכות כוונה¹². ולגבי תקיעת שופר כתב הרמב"ם (פ"ב מהלכות שופר ה"ד): המתעסק בתקיעת שופר להתלמד לא יצא ידי חובתו וכן השומע מן המתעסק לא יצא, נתכוון שומע לצאת ידי חובתו ולא נתכוון התוקע להוציא או שנתכוון התוקע להוציא ולא נתכוון השומע לצאת לא יצא ידי חובתו, עד שיתכוון שומע ומשמעי. וכן פסק מרן בשלחן ערוך (סימן תקפ"ט סעיף ח).

שני דינים

יד. אמנם בספר ערך השלחן (סימן ס) הביא מי שרצה לחלק בין דין שומע כעונה לדין מצוות צריכות כוונה, שהשומע צריך לכוין, מה שאין כן כשאומר בעצמו. אבל הוא מעיר על זה מדברי הגמרא הנ"ל, כי בתחילה הגמרא הביאה את דברי רבא שמצוות לא צריכות כוונה, ובהמשך הסוגיא הגמרא הביאה את דברי רבי זירא שאמר: תכוין ותתקע בשבילי, ואמרה שמשמע מדבריו שמצוות צריכות כוונה. זאת אומרת, רואים שכוונת שומע ומשמעי היא בכלל מצוות צריכות כוונה. וכך מפורש בבית יוסף (סימן ריג) שדין שומע כעונה מדין מצוות צריכות כוונה. וכן כתב עוד מרן הבית יוסף בהלכות ברכת הגומל (סימן ר"ט) על דברי הטור, והא דאמרין שיצא בשמיעתו אם כיון לצאת אתי כמאן דאמר מצוות צריכות כוונה. רואים שמרן חיבר בין שני הדינים ולא חילק.

סתירה ברמב"ם

טו. נמצינו למדים בדעת הרמב"ם שמצוות צריכות כוונה, ולכן התוקע להתעסק או להתלמד לא יצא ידי חובה. ולכאורה ישנה סתירה בדבריו, שהרי בהלכות חמץ ומצה (פ"ו ז"ה) כתב: אכל מצה בלא כוונה כגון שאנסוהו גוים או לסטים לאכול, יצא ידי חובתו. וכדברי רבא בגמרא שהזכרנו. ומשם משמע שהרמב"ם סובר שמצוות אין צריכות כוונה. זו סתירה חזקה, וכי אפשר עכשיו ללכת לישון? אי אפשר להירדם... צריך לתרץ, בגמרא (שם) הלשון כך: כפאו ואכל מצה יצא, אמר רבא זאת אומרת התוקע לשיר - כגון ששר למלך - יצא. שואלת הגמרא: פשיטא, היינו הך? כלומר, פשוט הדבר שאם כפאו לאכול מצה יצא ידי חובת אכילת מצה בפסח, גם אם תקע לשיר יצא חובת תקיעת שופר בראש השנה, כי היסוד הוא שמצוות לא צריכות כוונה, ולמה צריך כמה דוגמאות? אלא מתרצת הגמרא, הייתי חושב שלגבי אכילת מצה התורה אמרה לאכול מצה והרי אכל כזית מצה, אבל לגבי תקיעת שופר התורה אמרה "זכרון תרועה" והוא מתעסק בעלמא, קא משמע לן שאין חילוק ביניהם, כי מצוות אין צריכות כוונה. כנראה הרמב"ם פסק להלכה את ה"מהו דתימא", לא את ה"קא משמע לן", וסבר שיש חילוק בין כפאו לאכול מצה, שעשה מעשה של אכילה, לבין שופר שנאמר בו "זכרון תרועה" ומוכרז לכוין בו לשם מצוה. ולמה לא תפס הרמב"ם כמסקנת הגמרא? כי בלאו הכי הלכה לא כדברי רבא, אלא הלכה שמצוות צריכות כוונה, ובמצה כיון שעשה מעשה של אכילה כולם מודים שגם אם לא כיון לשם מצוה יצא ידי חובה. כך תירצו האחרונים את הסתירה ברמב"ם¹³.

13 בגמרא מסכת ברכות (יב): פתח בשיכרא וסיים בחמרא, לקח כוס שער שברכתו שהכל והתחיל לברך על דעת לומר "שהכל", ולבסוף חשב שזה יין לבן והתבלבל ואמר "הגפן". או להיפך, שזה היה יין לבן ורצה לומר "הגפן", אבל לבסוף שכח וסיים "שהכל", האם העיקר הוא הפתיחה או החתימה? וספק זה לא נפטר בגמרא. אמנם הגאון החזון איש (בהל' שביעית סי' כב אות א) נקט שבכל תיקון בש"ס הולכים לחומרא, כדעת ספר היראים (סי' שא) והגהות מיימוניות (פרק ב מהלכות חמץ ומצה ה"ט ז' אות א), אבל הרי"ף (הובא בתוס' ד"ה לא לאתווי) הרמב"ם (פ"ה מהלכות ברכות ה"א) והרא"ש (פ"ק דברכות סימן די) - שלשת עמודי הוראה - פסקו שבדיעבד יצא ידי חובה, כי ספק דרבנן להקל, ואינו יכול לחזור ולברך, שהרי ספק ברכות להקל. ולשיטתם כן הדין בכל תיקון בש"ס, שהוא בגדר ספק, בדין דאורייתא הולכים לחמירה, ובדרבנן להקל. וכן פסק מרן בשלחן ערוך (סימן רט סעיף א, ב). בא רבינו יונה (ברכות ו ע"א מדפי הרי"ף) והקשה, בשלמא למאן דאמר מצוות צריכות כוונה, מובן מדוע בגמרא מסתפקת אם מי שחשב בתחילת הברכה על דבר אחר יצא או לא יצא, אבל לפי אבוב דשמואל ורבא הסוברים שמצוות אין צריכות כוונה, מה אכפת לי מה חשב, סוף סוף סיים כהונן? והביא בשם רבינו שמואל, שגם למאן דאמר מצוות אין צריכות כוונה, מכל מקום אם כיון כוונה נגדית לא יצא.

14 תראה איזה יופי יש בתורה שלנו, איזו מתיקות, סתירות ותירוצים. כשיצאתי לכאן היה אצלי בחור ישיבה צעיר ורצה ברכה שיצליח בלימוד, אמרתי לו: תשתדל ללמוד עם מתיקות התורה, וסיפרתי לו שכאשר למדנו בישיבה קטנה פורת יוסף, לאחד הרמ"ם היה חיות בלימוד, והיינו משתעשעים ונהנים

העלון להצלחתם של: אסתר בת ורדה - כל הישועות, יוסף בן אורה אריאל - נחת וכל הישועות, אסתר בת חנינה - רפואה שלמה, אפרת תהילה בת רות רבקה - זרע קודש בר קיימא, גבריאלי בן רחל - בשורות טובות, דוד בן יעל שושנה - הצלחה בכל, אורה אמונה בת הודיה - שתעשה נחת להורים שלה, דוד בן תמר - רפואה שלמה, רות בת צופיה - לידה קלה.

האם המצוה בתקיעה או בשמייעה

טז. מה שאמרנו שלשיטת הרמב"ם מצות תקיעת שופר היא בשמייעה, תראו לשון הרמב"ם (פ"א מהלכות שופר ה"א): מצות עשה של תורה לשמוע תרועת השופר בראש השנה. דקדק לכתוב "לשמוע" תרועת שופר, כי לשיטתו אין המצוה בתקיעה אלא בשמייעה. ונבאר הדברים: יש לחקור, האם המצוה היא בתקיעה, ויוציאים מדין שומע כעונה, כאילו כל אחד ואחד מהשומעים תקע בעצמו, או שאינו מדין שומע כעונה, אלא שהמצוה היא לשמוע קול שופר, ובעצם השמייעה אנו מקיימים את המצוה. מלשון הרמב"ם הנ"ל משמע שהמצוה בשמייעה, ולכן גם אנחנו מברכים "אשר קידשנו במצוותיו וצונו לשמוע קול שופר". אמנם רב יהודאי גאון (הובא במחזור ויטרי עמי' שפה) והסמ"ג (ריש הל' שופר) כתבו שמברכים "לתקוע בשופר", כי סברו שהמצוה בתקיעה, ואילו הרמב"ם סבר שהמצוה בשמייעה, וכיון שאין כאן מעשה הכוונה מעכבת.¹⁵

תוקע שאינו שומע

יז. הרמב"ם הולך לטעמו שכתב בשו"ת פאר הדור (סימן נא) שמצות השופר אינה התקיעה זולתי השמייעה, ואילו התוקע וסתם אזניו בתכלית הסתימות - ישים ידיו על האזנים חזק ולא ישמע כלום - הדין הוא שלא יצא ידי חובה, כי המצוה היא בשמייעה. וכן חרש שנפל לידו פגו ונתחרש, אינו חייב במצות שופר ואינו יכול להוציא את החייבים ידי חובתם, כי המצוה היא בשמייעה. הרמב"ם מדמה זאת למצות סוכה, הגע עצמך, אדם בנה סוכה, וכשהגיע ליל סוכה ל"ע קיבל דום לב והלך, או לא הלך, למה ילך?... רק התעלף והיה מונשם ומורדם ואחרי שבוע הצליחו להעיר אותו, ולא אכל בסוכה, אבל הוא טרח ובנה סוכה, וכי נאמר שקיים מצות סוכה? המצוה היא לשבת בסוכה, ובניית הסוכה היא רק הכשר מצוה, ואומר הרמב"ם שגם תקיעת השופר היא הכשר מצוה, אי אפשר להגיע לתכלית המצוה בלי הכשר המצוה, אבל עיקר המצוה הוא בשמייעת קול השופר.

אריה שא

יח. השאגת אריה (סימן ד) שואל, לדעת האומרים שהמצוה היא לשמוע קול שופר,

ממנו. היה אומר לנו מהלך שלם ברבי חיים מבריסק, בקצות החושן, מצלם דפים ומביא לנו, וכחורים בישיבה קטנה איזו מתיקות בלימוד היתה לנו, איזו ריתחא דאורייתא. רב אחר בישיבה היה קורא לנו תוספות ואחר כך קורא מהרש"א. לימוד המהרש"א הוא עיון חשוב, אבל קשה רק עם מהרש"א, צריך לפלפל. אם רוצים שבחור יתפס טוב בישיבה, לא יהיה לו מכשירים טמאים ח"ו וירד מהדרך, דיאגו שירגיש את מתיקות התורה, יראה סתירות ברמב"ם, יחשוב על תירוצו, ואחר כך יפתח ספרים.

15 תראו איך הסוגיא בברכות קשורה לסוגיא בראש השנה, זה מתיקות התורה, דבר כזה אין להבדיל לא בקורא ולא בבית החדשה... על התורה שלנו נאמר: ומתוקים מדבש ונופת צופים (תהלים ט, יא). בזמנו מרן זצ"ל היה נותן לנו שיעורים בכלל חזון עובדיה, והיה מחפש לנו חידושי רבי עקיבא איגר, אור שמו, מקשה ומתריץ... כמה פלפולים נאים יש בשו"ת חזון עובדיה, חושבים שהרב למד רק "וכן כתב וכן כתב"... זה לא כך. כמה הרב פלפל, הקשה ותירץ, מי שלומד בעיון את התשובות ביביע אומר מבין כמה עיון טמון שם.

ובכללם הרמב"ם והטור, הלא אמרו במשנה (ר"ה לב): המתעסק לא יצא, והשומע מן המתעסק לא יצא. וכן חרש שוטה וקטן שתקעו לא מוציאים את הציבור ידי חובה, ומדוע? הרי הם תוקעים יפה מאוד? בשלמא אם המצוה בתקיעה מובן שלא מוציאים ידי חובה, כי כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את האחרים ידי חובתם (ר"ה כט), אבל אם המצוה בשמייעה מה בכך ששומע תקיעת חש"ו, הגם שהוא פטור אבל סוף סוף שמע קול שופר, אלא ודאי מצוה בתקיעה.

לשמוע קול מצוה

יט. בשו"ת חלקת יואב (סימן לג) ובשו"ת אבני נזר (או"ח סימן תלט אג) - להאדמו"ר מסוכוטשוב - מיישבים את שאלת השאגת אריה, שגם לדעת האומרים שהמצוה לשמוע קול שופר, צריך לשמוע קול שופר של מצוה, והלא חש"ו פטור והקול היוצא מהשופר לא נחשב קול של מצוה. וכן המתעסק, כמו שמכתירים מלך, וכמו סיפרתי לכם כמה פעמים שכאשר הכתירו את מרן לכהן כרבה של תל אביב, זה היה בא' תמוז תשכ"ט, עיקר הטקס היה בשעה שהלבישו אותו את הגלימה, ואז עמד רבי יחיא מחבוב ע"ה ולקח שופר גדול תימוני ותקע שלושים קולות, וכולם עמדו ושמעו את התקיעות. אם זה היה בראש השנה - א' תשרי - אדם שהיה מכוין לצאת לא היה יוצא ידי חובה, כי זה תקיעה של הכתרה ולא תקיעה של מצוה, והוא הדין למי ששומע תקיעה מהרש שוטה וקטן.

המצוה גם בתקיעה

כ. לפני כחמישים שנה שמעתי ממרן זצ"ל שהקשה על החלקת יואב מדברי הרמב"ם (פ"ב מהלכות שופר ה"ד) שהבאנו לעיל, שאם נתכוון שומע לצאת ידי חובתו ולא נתכוון התוקע להוציא או שנתכוון התוקע להוציא ולא נתכוון השומע לצאת לא יצא ידי חובתו, עד שיתכוין שומע ומשמיע. עד כאן. מה הפירוש? אדם התפלל בראש השנה בנך החמה - יש מקפידים בזה אבל מהדין לא צריך - ובמנין שלו התוקע היה 'על הפנים' - לא תקע טוב, כשהלך לביתו שמע בדרך את התקיעות של המנין השני, איזה תקיעות יפות, עמד תחת החלון ושמע את התקיעות. במשך היום פגש את התוקע השני ואמר לו: תקעת תקיעות יפות, בזכותך יצאתי ידי חובה! ואמר לו התוקע: לא, לא התכוונתי להוציא אותך ידי חובה, התכוונתי רק על הנוכחים בבית הכנסת, אתה עמדת בחוץ. הדין הוא שלא יצא ידי חובה, אפילו שהתקיעות היו תקיעות של מצוה והציבור בבית הכנסת בהם יצא ידי חובה, אבל אותו אחד שהתוקע לא כיון עליו לא יצא, ולכאורה למה לא יצא, הלא המצוה בשמייעה ואמרנו שאם המצוה בשמייעה לא צריך לכיון מדין שומע כעונה, סוף סוף שמע קול שופר של מצוה? מכאן הוכיח מרן זצ"ל שיש מצוה גם בשמייעה וגם בתקיעה. בא הגאון החזון איש (סי' כט אות ד) וכתב שלעולם המצוה בשמייעה, אבל מי ששומע מהחלון אצלו התקיעה לא נחשבת תקיעה של מצוה, ומכיון שהתוקע לא מכוין להוציא ידי חובת המצוה, בשבילו זה כמו תקיעה של חש"ו. פלא פלאים. בזמנו הראיתי למרן זצ"ל את דברי החזון איש, אבל הוא לא קיבלם, אמר: זה על דרך הלמדנות, אבל עם כל הכבוד שהיה פאר הדור והדרו, זה לא הפשט, כי איך אפשר לומר על תקיעה של מצוה שלחלק אנשים היא נחשבת כתקיעה של מתעסק. אלא צריך לומר כמו שאמר מרן זצ"ל, שתכלית המצוה בשמייעה, ולכן מי שתקע וסתם אזניו ולא שמע לא יצא, אבל המצוה גם בתקיעה, ולכן צריך כוונת שומע ומשמיע.

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

עקב אמירת הסליחות, השיעור של הרב המקדים יהיה בשעה 23:00, והשיעור השבועי בשעה 23:30, ולאחר מכן יתקיים האמירת סליחות. ניתן להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכנ"ס היזדים כל מוצש"ק.

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

אלתר שמואל בן רחל לאה
פרנסה בשפע, הצלחה ברוחניות ובגשמיות

לכל המעוניין להתברך מפני קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: *5290

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'כאן מורשת' 100.7 fm, 92.5 fm, 90.8 fm, וב'קול חי' 92.8fm, 93.00fm

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ירושלים וראש בד"ץ "אור שרגא"

פרשת כי תבא

"ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך" (כח ב).

לשם מה צריך שהברכות ישיגו את האדם? וכי האדם בורה מהם? הלא כל אדם עומד ומוכן לקבל את הברכות?

ופירש בספר דגל מחנה אפרים: לפעמים האדם בורח מן הטוב מחמת קוצר דעתו, שאינו יודע שדבר זה הוא לטובתו. לכן צריך שהברכה תרדוף אחרי האדם, וגם כאשר הוא בורח ממנה היא תרדוף אחריו ותשיג אותו. ועל כך התפלל דוד המלך ע"ה באמרו (תהלים כג) "אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי", גם כשאני יודע מה היא הטובה האמיתית לרדוף אחריה, ובמקום לנסות להשיגה אני בורח ממנה, גם אז "אך טוב וחסד ירדפוני", הטוב והחסד ירדפו אחרי וישיגו אותי. על זה נאמר "ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך" - גם כשאניך יודע לרדוף אחרי הברכות, ירדפו הם אחריו עד שיישיגוך.

ניתן להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 052-7626077

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה. ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלוקיך נותן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם" (כו א-ב).

במקומות רבים הזכירה התורה את ביאת הארץ בלשון "כי יביאך ה'", כגון בפרשת בא (שמות יג ה) "והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני", ובפרשת ואתחנן (לעיל ו) "והיה כי יביאך ה' אלהיך אל הארץ אשר נשבע לאבותיך", וכן בפרשת ראה (לעיל יא ט) ובמקומות נוספים. ויש להתבונן, מדוע כאן בפרשת הביכורים נאמר "כי תבוא אל הארץ" - כאילו מעצמך תבוא אל הארץ, מדוע לא נאמר גם כאן "כי יביאך ה' אל הארץ".

כדי להבין ענין זה עלינו להתבונן במצות ביכורים, מדוע צייתה התורה להביא את הפרי הראשון ביכורים לה'?

ופירש בספר החינוך (מצוה צא) כי תכלית המצוה כדי שנדע ונזכור כי מאתן ברוך הוא יגיע לנו כל הברכות בעולם, והאלשיך הקדוש הרחיב בענין זה, כי כאשר ישב האדם בארצו תחת גפנו ותחת תאנתו, ויהיו לו שדות וכרמים לרוב, בתים ונכסים וכל טוב, עלול הוא לחשוב "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", שאת כל העושר הזה עשה בכוחו ובחכמתו.

לכן אנחנו צריכים לקחת מראשית כל פרי האדמה ולהביאו אל המקום אשר בחר ה' ולהניחו לפניו יתברך, להורות כי לה' הארץ ומלואה, והוא נתן לנו את הארץ הטובה ואת כל העושר והרווחה. לכן אנחנו מביאים לפני ה' את הפרי הראשון, כדרך שהפועלים העובדים בפרדס מביאים את הפרי הראשון והמשובח לפני בעל השדה, ובוה אנחנו מכירים כי הכל מאת ה', וכל הברכה שלנו מאיתו היא.

על פי זה ביאר הגאון רבי שלמה גאנצפריד זצ"ל (בספר אפריון) מדוע נאמר כאן "כי תבוא" ולא "כי יביאך ה'", כי תכלית מצוה זו היא שנדע ונזכור כי לה' הארץ, לפיכך אמרה התורה "והיה כי תבוא אל הארץ", כלומר, כשתבוא אל הארץ אתה עלול להרגיש שהארץ שלך היא ומעצמך באת אליה, ותשכח שמאת ה' קבלת אותה, על כן תביא מראשית כל פרי האדמה ביכורים לה', למען תדע ותזכור כי לה' הארץ והוא אשר נתנה לך.

"אם היורשים רוצים לעשות נחת רוח למת יקבצו עשרה אנשים כשרים ויעשו תיקון לנפטר וזה מועיל לו מאוד מאוד"

השבוע נערך ע"י אברכי "כולל בית מרן"

יום לימוד מיוחד, תיקון נפטרים, לימוד משניות וסיימי מסכת לעילוי נשמות

יורם מרדכי בן חנה קקון

גם אתם יכולים לשמח את נשמת יקירכם! למסירת שמות יקירכם התקשרו:

***5290**

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה ובה שליט"א
רב מחלבות שטראוס - ישראל וזנהל מחלקת הכשרות והמוזון נהריה

בעקבות רבותינו הדליקו נר

רבי אליהו לופיאן זצוק"ל

יום שלישי הבא י"ט באלול יחול יום פטירתו של המשגיח רבי אליהו לופיאן זצוק"ל רבינו נולד בשנת ה'תרל"ו (1876) למניינם בעיר גריבא לאביו רבי יעקב ז"ל בהיותו בגיל עשר שנים הגרו הוריו אחיו ואחיותיו לאמריקה, אך הוא סירב לעבור עם משפחתו לאמריקה ונשאר הוא לבדו בישיבת לומז'ה.

וחי את חייו בילדותו מתוך דוחק ועוני ואף התבטא פעם "כי בהיותו ילד מסר נפשו על התורה, בהיותו בחור נסע לקלם ללמוד תורה מפי גדול המוסר רבינו שמחה זיסל (מקלם) זצוק"ל בשנת תרנ"ח רבינו נשא לאישה את הרבנית מרת שרה לאה ע"ה בתו של הצדיק רבי יצחק דוד רוטמן זצ"ל בשנת תשי"ו (1950) למניינם) עלה לארץ ישראל והתגורר בירושלים.

בשנת תשי"א והוא בן 75 שנים מונה למנהל הרוחני של ישיבת "כנסת חזקיהו וזה לאחר ברכתו של החזו"א אשר ברכו בברכת "עוד ינובון בישיבה".

בדלת ישיבת כפר חסידים היה מודבק פתק מתאריך ה' טבת תשכ"ה וזה הנוסח: "מבקש אני מהעולם ומבני הישיבה שלא יעמדו שאני נכנס לבית המדרש, ויש לי הרבה עוגמת נפש מזה, דוד המלך ע"ה אמר: "כי פשעי אני אדע" וקשה מה הלשון הזה של "אני"? אלא יש לומר שהחטאים של אדם רק הוא יודע אותם ואני את חטאי מכיר אך מה שאני נותן לכם ברכות זה רק משום אל תיהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך.

יש לציין שמכתב זה שרבינו כתב היה הוא בן 81 שנים, בשורות קצרות אלו נביא

בקצרה מהנהגותיו אשר קיבל מרבו רבי שמחה זיסל זצוק"ל (הסבא מקלם) כידוע עיקר שיטת קלם הייתה להיזהר בכבודו של כל אדם ובעזרה לזולת ושליטה עצמית של השכל מול הרגש.

אחד מהנהגותיו היה שלא לסובב את ראשו ללא סיבה וכאשר ראה תלמיד שמחכה לאוטובוס ומפנה את ראשו כדי להסתכל אם הגיע האוטובוס היה אומר "שבקלם היו מייסרים על הפקרות שכזאת" כמו כן הנהיג בישיבה שכל בחור שסיים ליטול ידיו ימלא את הנטלה לבא אחריו.

בהקדמה לספר "לב אליהו" מסופר שרבינו עשה תשובת "הקנה" שזה נמשך כ-6 שנים ברציפות, ושנה שלימה לא דיבר כלל מתחילתה ועד סופה והיה מונח על הסטנדר שלו פיתקא ועליה היה כתוב סליחה היום אינני מדבר.

כ"כ היה מתענה כל שני וחמישי ורק שהגיע לגיל זקנה מופלגת התחיל להתענות רק פעם בשבוע ואח"כ התענה רק חצי יום ופעם שאחד מוגדולי אותו דורו הוכיח אותו על זה שהוא עושה סיגופים, רבינו לא ענה לו אבל כשיצא ממנו אותו גדול אמר רבינו בזה"ל כל אחד יודע את הטבעים שלו, ועל דוד המלך ע"ה אמרו חז"ל שהרגו ליצה"ר בתעניות!

פעם התבטא אני חושב שתיקנתי את המידה של "קפדנות" אך אינו כן כי הסיבה שאין אני בא לידי קפיידא היות וכל אחד מכבד אותי אבל אילו באתי לידי ניסיון אפשר שמידת הקפיידא הייתה מתעוררת אצלי שוב, עוד סיפר רבינו שרגל היה מימי נעוריו ללמוד בסדר שלישי כשש שעות רצופות בעמידה וסדר לימודו היה רצוף מיום חמישי בבוקר וכן כל ליל שישי עד יום שישי סמוך לשבת ללא הפסקה.

רבינו נפטר בתאריך י"ט אלול (1970) ונטמן בהר הזיתים והוא בן 94 שנים.

העלון להצלחתם של: אריאל בן אבישג- הצלחה ובריאות, בריזט דורית בת חנה- זיווג הגון, דן בן שרה- בן זכר, הודיה מזל בת רחל- רפואה שלמה, יעל הדסה בת אבישג- בריאות והצלחה, יצחק בן מזל- רפואה שלמה, ישראל בן שלמה- פרנסה טובה, מזל בת דליה- שלום בית, מירב בת אפרת- זיווג הגון, מלכה בת שרה- בריאות איתנה, מרדכי מלכה בן מינה- אריכות ימים.

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשיעה 13:30

ונראה לומר לפי האמור שכל עיקר החיוב של אמירת סליחות זה דווקא בעשרת ימי תשובה, אבל בחודש אלול מנהג טוב, לכן נראה לענ"ד שלא נכון שיאמרו סליחות בחודש אלול על חשבון הסדר הלימוד שבכולל או בשיבה, שהרי כתב להדיה מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל (חזו"ע ימים נוראים עמ' ר') שחכמים ותלמידיהם שידועים שאם ישכימו לסליחות עלולים להתבטל מסדר לימודים ביום פטורים מלומר סליחות, אבל על כל פנים ישתדלו בחודש אלול במקצת מהימים כן ללכת ולומר סליחות כגון בימי שני וחמישי או בימי שישי ובמיוחד בעשרת ימי תשובה.

להלכה: אין לבטל לימוד תורה בחודש אלול בשביל אמירת סליחות אבל בעשרת ימי תשובה יכולים לבטל לימוד תורה בשביל אמירת הסליחות כדברי הרב כ'פ החיים' עפ"י דברי הרמב"ם.

ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית *5293 שולחה 5

שאלה: האם מותר לומר סליחות בחודש אלול על חשבון לימוד תורה?

תשובה: ידוע שמנהג הספרדים ועדות המזרח שכבר מר"ח אלול מתחילים לומר סליחות כדברי ר' האי גאון והרב"ה ורבינו ירוחם, וכפסק מרן השו"ע בסי' תקפ"א, וידוע שכתבו האחרונים שהסליחות שבחודש אלול זה מנהג ישראל, אבל לא חובה על האדם בכל יום לאומרו, שהרי עיקר החובה באמירת הסליחות זה בעשרת ימי תשובה וכמו שכתב הרמב"ם בפר"ג מהל' תשובה הל' ד' שכבר נהגו כל ישראל להרבות בצדקה ובתפילה ובמעשים טובים מיום ראש השנה עד יוה"כ ולעסוק בתורה ובמצוות יותר מכל ימות השנה, ונהגו הכל לקום בכל לילה מעשרת ימי תשובה אלו להתפלל בדברי תחנונים בבתי כנסיות ובדברי כיבושין עד שיאיר היום, וכדברי רב האי גאון וכן האשכנזים נהגו בזה כדברי הרא"ש והטור בכל תפוצות ישראל עיי"ש, וכמו שכתב להדיא מרן השו"ע באו"ח סי' תר"ב בזה"ל "בכל הימים שבין ר"ה ליום הכפורים מרבים בתפילות ותחנונים" עיי"ש.

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במוקד הליכות "בית מרן"

אקטואליה בהלכה

שאלה: אדם ששומע מחברו שמספרים בנגות חברו האחר כיצד עליו לנהוג?
תשובה: נאמר בתורה "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא". מכן למדו חז"ל שכל פעם שאנו רואים אחד מעם ישראל שעובר על רצון ה' חייבים אנו להוכיח אותו וצריך שהכל יהיה בדרך נכונה כדי שהדברים התקבלו. ולכן חייב אותו אדם להעיר לחברו על האיסור החמור הזה.

שאלה: אדם שדיבר לשון הרע וברצונו לחזור בתשובה על מה שדבר בנגות חברו כיצד עליו לנהוג?

תשובה: כתב מרן השולחן ערוך (סימן תר"ו סעיף א') עברות שבין אדם למקום יום הכיפור מכפר ועל עבירות שבין אדם לחברו אין יום כיפור מכפר עד שירצה את חברו. יש פעמים שאם ירצה את חברו הדבר יגרום לפגיעה יותר בחברו שכן פעמים אדם הולך להתנצל לפני השני מפני אותם דברים שנהגו כלפיו בלא ידיעתו ובאותו זמן שבאנו וספרנו לו על כך הפגיעה היתה יותר גדולה.

לכן צריך לעשות זאת במשנה זהירות ובכל ענין הוא לעצמו ולכן יעשו שאלת רב. אבל אם אנו יודעים שלא תהיה פגיעה גדולה מהצד השני עלינו ללכת ולבקש סליחה וחרטה על מה שעשינו ואף שהדבר עולה לנו באי נעימות ובושה גדולה שכבר אמרו חז"ל מוטב לאדם שהתבייש בעולם הזה שהוא חולף כצל העוף ואל התבייש לעולם הבא שהוא נצח.

הלכות לשון הרע

שאלה: אדם הנמצא בחבורה שמדברים לשון הרע אך אין הוא מדבר עמהם אלא רק מקשיב לדבריהם האם עובר איסור?

תשובה: כל חבורה שיש בה רכילות או לשון הרע עלינו לדעת שדבר חמור הוא מאוד. כתוב בצוואתו של רבי אליעזר הגדול שצווה לאונקלוס בנו וזה לשונו: "בני אל תשב בחבורות האומרים גנאי מחבריהם כי הדברים עולים למעלה ובספר נכתבים וכל העומדים שם נכתבים בשם חבורת רשע" ע"כ, ולכן צריך לגעור בהם ולהסתלק מהמקום.

שאלה: האם המספר לשון הרע אין לו חלק לעולם הבא?

תשובה: עוון של לשון הרע הוא חמור מאוד והוא בין העברות שבין אדם לחברו שאפילו יוה"כ לא מכפר עליהם. ואמרו חז"ל (תוספתא בפאה) על איזה עברות נפרעים מהאדם בעולם הזה ואין לו חלק לעולם הבא
א. עבודה זרה. ב. גילוי עריות. ג. שפיכות דמים. ולשון הרע כנגד כולם.

ופירשו הראשונים שהכוונה על אלו שהתרגלו בעוון זה והם מקבלים על עצמם להישמר ממנו מפני שנעשה אצלם כהיתר. יוצא מכל הנ"ל שאם אדם רגיל באיסור לשון הרע ולא נמנע מלספר בנגות חברו חמור מאוד ואין לו חלק לעולם הבא.

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

מאכלים עם 0 קולוריות

מאכלים שיש בהם 0 קולוריות

התאוריה מאחורי מזונות נטולי קולוריות הוא שמספר הקולוריות שהם מכילים הוא כה זניח, ולכן האנרגיה הנדרשת כדי לאכול אותם עולה על הערך הקלורי שלהם. למעשה, השורה התחתונה היא שאכילתם אינה כרוכה בצריכת קולוריות מיותרות. במקרים מסויימים, הקולוריות הנצרכות נשרפות תוך כדי אכילה.

כל אחד מהמזונות הרשומים מטה מכיל פחות מ-50 קולוריות ל-100 גרם. בהתחשב בעובדה שמנת חזה עוף באותו סדר גודל מכילה 172 קולוריות, ונחשב כמזון דל קולוריות, הרי שנראה בבירור כי המזונות הללו הינם בעלי דירוג נמוך מבחינת ערכם הקלורי.

סלרי - קולוריות ל-100 גר': 16

כאשר אוכלים סלרי, ההרגשה היא שאינך אוכל כמעט דבר, כך שאין פלא שהערך הקלורי שלו אפסי כמעט. מאחר שסלרי הינו מאכל סיבי, נראה כי כל קיומו מסתכם בכדי להחזיק את המים שהוא מכיל. על פי הרוב, ניתן למצוא שילובים כמו סלרי עם חמאת בוטנים או סלרי עם מילוי על בסיס שמנת, מהם מומלץ להמנע, כאשר אתם מקפידים על צריכת קולוריות מאוזנת. זאת, משום שהקולוריות הללו עלולות לחזור אל הגוף ולגרום לעליה חוזרת מהירה יחסית במשקל.

תפוזים - קולוריות ל-100 גר': 47

תפוזים ידועים כעתידי ויטמין C, אך יחסית לפירות אחרים, הם מכילים מעט קולוריות. ישנו ויכוח האם אכילת תפוזים מגדילה את צריכת הקולוריות הכוללת אם לאו, אך המטרה בצריכת מזונות בעלי ערך קלורי נמוך אינה לקזז את הקולוריות, אלא לשמור על צריכת קולוריות כוללת נמוכה מהנורמה. הרעיון הוא לנסות ליצור גירעון קלורי, ותפוזים יכולים לעזור בהשגת מטרה זו.

כרוב - קולוריות ל-100 גר': 20

לעיתים קרובות, כרוב מוזכר בזכות יכולתו למנוע סרטן ומחלות לב, ובדרך כלל מופיע ברשימות מזונות המסייעים בידיה במשקל. זאת, משום שערכו הקלורי כה נמוך עד כי ניתן לשרוף את אותן קולוריות ללא מאמץ מיוחד, תוך כדי העשייה היומיומית הרגילה. מרק כרוב הינה דרך נהדרת לצרוך כרוב, מכיוון שמדובר במנה מרעננת, המכילה הרבה פחות קולוריות מכל מרק אחר

סלק - קולוריות ל-100 גר': 43 - אם ברצונך לצרוך סלק, משום שהוא דל קולוריות, חשוב לאכול אותו טרי, מאודה, מבושל, או צלוי. אם תבחר לאכול ירקות כבושים כתוספת לסלק, הרי שהדבר יעלה לך בתוספת קולוריות. פרט להיותו דל קולוריות, הסלק נהדר לגוף, משום שהוא מכיל בטא-אלנין, חומר נוגד חמצון הנותן לסלק את צבעו ונמצא רק במספר מועט של מזונות.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשיית "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "נר לרגלי" ועוד...

להתפלל מבלי לדחוק את השעה

לפי חז"ל אדם צריך להפציר בתפלתו, להתפלל כמה שיותר, אפילו כל היום כולו. מצד שני מופיע בחז"ל ציווי "לא לדחוק את השעה" אפילו בתפילה, כמו שמסביר רש"י במסכת 'כתובות' לגבי השבועה לא לדחוק את הקץ - היינו בתפילה. איך ניישב את שני מאמרי חז"ל הללו?

התשובה היא, שהאדם צריך להתפלל מכיוון שהתפילה מחזקת את אמונתו ואת תלותו בקב"ה. רצון ה' שנתפלל על כל דבר, וכך נראה ישועות וניסים. אלא מה? לפעמים יש לאדם צרה מתמשכת כמו חיפוש זיווג ממושך, אדם עם בעיה ממושכת בזוגיות, אדם שהפך לנכה, לא עליו, לפרק זמן ממושך או לתמיד. אדם תלוי בגורמים חיצוניים, וקשה לו מאוד לפתור את בעייתו בדרכי הטבע.

במקרה כזה האדם צריך כמובן להתפלל לה', שימתיק מעליו את הדינים, אבל במקביל עליו להסכים לכך שהקב"ה ירצה שמצבו ימשך. עליו לחוש כי הנך מתפלל מפני שאתה יודע שישועות ה' יכולה להיות כהרף עין. אלא מה? אתה גם לוקח בחשבון, שאולי הקב"ה רוצה במצבך העכשווי, ולכן אתה מתפלל כך: "אם טוב בעיניך מה שביקשתי, תושיעני, ואם לאו, תן לי כוח להחזיק מעמד במצבי זה".

אני מתפלל לה' מתוך אמונתי בו, ורוצה לחזק בעצמי את האמונה ש"אין עוד מלבדו", ו"אין מעצור לה' מלהושיע". רצון הקב"ה שאתפלל אליו, כדי שאאמין שתמיד הוא יכול לעזור ולהושיע. אבל מאידך, איני מסתכל על השעון ואומר: "ריבונו של עולם, נו?! עד מתי?! כבר התפללתי הרבה, ומדוע לא נושעת!?!".

צריכה להיות לי הסכמה בלב, שאם הקב"ה רוצה שמצבי ימשך, עלי להשלים עמו, ואין לי אלא להתחנן: "תן לי כוח להתמודד! תן לי לשמוח למרות מצבי!".

יש צרות שחולפות בזמן קצוב. למשל אדם חלה בשפעת. מטבע הדברים שאחרי כשלושה ימים הוא יבריא. אם לאדם יש איזו דלקת, מטבע הדברים, שאם ייקח אנטיביוטיקה הדלקת תחלוף, וכדומה. במקרים כאלה האדם צריך ביותר להתפלל, הרי לא שייך כאן לדחוק את הקץ. אם האדם לא יתפלל וישאיר את המקרה לטבע העולם, חס ושלום, הוא יתמכר לטבעי העולם, וישכח מהתפילה. דווקא במקרים כאלה מאוד צריך להתחזק בתפילה כדי לחדד לעצמו, שגם כשהדברים נפתרים בדרכים טבעיות, לא התרופה מרפאת, אלא הקב"ה.

ועל אחת כמה וכמה שיש לבריא לחזק עצמו בתפילה ובתחנונים לה' שתתמיד בריאותו ובריאות אנשי ביתו, שכן הוא עלול בנקל ליפול לידי המקרה ולחשוב שהבריאות מובנת מאליה, וזה נוגד לאמונה המחייבת להאמין שניסיך ונפלאותיך הינם בכל רגע.

כאשר יש צרות שאדם תלוי בגורמים אחרים ורואה שאינן נגמרות בזמן קצר מטבע העולם, כאן עליו לעבוד על שני צדדי המטבע - מצד אחד להתפלל ולחזק את האמונה ש"אין מעצור לה' מלהושיע", ומצד שני לחזק בעצמו את הסכמתו לרצון ה' שיהיה כך, וממילא הוא לא דוחק את השעה.

לרכישת דיסקים 5 דקות חי באמונה של כבוד הרב לוגאסי שליט"א
(כ 100 שיעורים בדיסק) חייג 5290*

חינוך הילדים

הרה"ג רבי אבנר קוואס שליט"א
מרצה בשלום בית וחינוך ילדים

תקופת ההריון

כשהעובר נמצא במעי אמו הוא קולט רשמים הרגשות ומחשבות של האם וסביבתה. גם בתקופה זו צריך לחנך את הילד ולהכינו לחיים איכותיים יותר. כתוב בפרקי אבות על ר' יהושע בן חנניה 'אשרי יולדתו'. מפני מה לא אמרו אשרי יולדו? מדוע הדגש הוא דווקא על האמה?

חז"ל גילו לנו שבשעה שאמו היתה בהריון היא היתה הולכת לבתי המדרש כדי שהעובר יספוג את אווירת הלימוד והקדושה שישנה שם. וגם אחרי הלידה היא הניחה אותו בעגלה ובאה לבית המדרש כדי שישמע את קול לומדי התורה. משגדל הוא הפך להיות רבי יהושע בן חנניה שהיה יכול להחיות מתים בקדושתו. דוגמא נוספת לרשמים הם כתמי הלידה הנוצרים בתינוק. כיצד זה נוצר? לפעמים קורה שאמא שהיתה בהריון, התאוותה לאכול דבר מה, ובאותו רגע היא נגעה בגופה. ובאותו מקום, יפוצץ בגוף הילד כתם וסימן.

אמא אחת שנולדה לה תינוקת אמרה לי: אתה רואה את הלידה הזאת? בהריון שלה רציתי מאוד לאכול תותים ובאותה שעה גירדתי את

הזרוע שלי. לילדה שנולדה ישנם שני תותים בצבע של תות בזרוע שלה. היא הראתה לי את הזרוע של התינוקת, והיו שם שני כתמים בצורה ובצבע של תות. אמרה לי אמא אחרת, שבהריון של התינוק שלה היא רצתה מאד פלאפל, ועד שהביאו לה היא נגעה בשוק של הרגל. היא הראתה לי שבשוק של התינוק ישנו סימן של כדור פלאפל, אחד על אחד. מכאן נלמד קל וחומר, ומה אם הרגשותיה של האם מתבטאים ונראים בגוף התינוק, כל שכן שהרגשות תחושות ומחשבות משפיעים על נשמתו. כתוב בספרים שאשה בהריון לא תביט בחיות טורפות ואכזריות מִפְּנֵי שֶׁבִּמְבֹטָה זֶה וּבִהֲסִתְּכֹלֹת זֹאת היא גורמת שהתינוק יקבל תכונות כפי החיות שהיא ראתה. גם אם אמא ראתה סרט שהיה בו חוסר צניעות אותם תחושות ומחשבות מועברים לעובר ומי יודע מה יהיה עם הילד כאשר הוא יגדל. כאן המקום לומר שצפייה של ההורים בסרטים גורמת לא רק לפגיעה בנפשם אלא גם לפגיעה בנפש התינוקות שיוולדו אחר כך. ואפשר לומר שהמילה 'סרט' רומזת לשריטה. אחרי כל סרט נשארים עם שריטות, ולפעמים זו בכיה לדורות... (ילדינו, הרב אבנר קוואס)

בחסדך בטחתי

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת 5293* שלוחה 8<13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

איך להיות בטוח שבורא עולם אוהב אותי?

אם אני מפתח בתוך המנגנון הפנימי שלי ידיעה ברורה כמה הקב"ה אוהב אותי? וזה על ידי פעם אחר פעם, פעם אחר פעם, פעם אחר פעם שאני זוכר לו את הרגעים הטובים שהוא עזר לי, אני יודע כמה פעמים הוא הוציא אותי ממצוקות, אני זוכר לו את כל הרגעים שהוא שלח לי כסף, אני זוכר לו את כל הרגעים שהייתה לי בעיה והוא פתר אותה, ואפילו שהבעיה הייתה נראית בלתי פתירה אין לי סיכוי שאני אמצא את הכסף הזה, אין סיכוי שאני אפתור את הבעיה עם התבר הזה והקדוש ברוך הוא עזר לי - אני לומד לדעת שהקב"ה אוהב אותי.

אני לא מדבר שאני אוהב את הקב"ה כרגע. זה משהו אחר לגמרי. אני צריך לאהוב את הקב"ה בגלל כל הטוב שהוא נתן לי, בגלל שהוא טוב מושלם, בגלל שהוא כל יכול, בגלל שהוא חכם, זה משהו אחד.

האם אתה יודע שהוא אוהב אותך? ועכשיו, ישאל אותי בן אדם, אני בעצם מייצג אתכם עכשיו: תוכיח לי שבורא עולם אוהב אותי! אתה יודע שהשם אוהב אותך? נגיד ואתה עונה לי: לא. בוא ניקח את הצד השלילי: לא, אני לא

יודע שה' אוהב אותי, למה אני לא יודע שה' אוהב אותי? כי אתמול קרה לי ככה, כי שלשום קרה לי ככה, כי לפני כך וכך שנים התעללו בי ועשו בי כך וכך, כי הפרנסה שלי על הפנים, שלום בית - או שאין לי אישה. או שיש לי אישה ואין לי שלום בית. אין לי ילדים או שיש לי ילדים ואני לא מסתדר איתם. כל אחד והקשיים שלו. כלומר, איך אני מתמודד עם בן אדם שבא אליי ואומר לי: אני לא יודע שהשם אוהב אותי?

אחים יקרים ואהובים שלי, מי שרוצה לחיות בעולם רע, מי שחי בעולם רע - זו בחירה שלו. מי שחי בעולם טוב - זו בחירה שלו, ואני אומר לכם את זה במאת האחוזים. מי שמחליט שהחיים שלו קשים - זה כי הוא החליט שהחיים שלו קשים. הוא בוחר לראות את הקושי בחיים שלו, הוא בוחר לראות את החסרונות בחיים שלו, הוא בוחר לראות מה אין לו, במקום מה יש לו.

מי שרוצה לדעת שהקב"ה אוהב אותו - שיפתח את העיניים ויתחיל לראות כמה פעמים הקב"ה, ישתבח שמו לעד, נתן לו ונתן לו בכול רגע ורגע - דברים טובים עד בלי די! כמה פעמים הקב"ה, ישתבח שמו לעד, נתן לו ונתן לו בכול רגע ורגע - דברים טובים עד בלי די! (מתוך הספר יגל ליבי- הרב יגאל כהן שליט"א)

העלון להצלחתם של: אילה בת דיאנה דניאלה- הצלחה בגן, אילת בת דורי רבקה- רפואה שלמה, איתמר בן דפנה- זיווג הגון, אליהו בן מיכל- פרנסה בשפע, בת אל בת אסתר- הריון תקין, דורית בת אסתר- זיווג הגון, דניאל בן מיכל- רפואה שלמה, דפנה בת יהודית- בריאות איתנה, חיים אלייזר בן פיגא לאה- נחת מילדים, יצחק יהודה בן חיה אסתר- רפואה והצלחה.

שמחים להודיעכם

כי יצא מהדורה שניה לסיכום הראשונים והאחרונים
על מסכת שביעית

"וישקול לאברהם"

מאת הרב הגאון ר' אברהם קריספין שליט"א
רב שכונת קטמונים בירושלים
וראש ישיבת "יגל אברהם"

ישיבות כוללים ובתי מדרשות
יוכלו לקבלו ללא תשלום

כמו כן אפשר לקבל גם
שאר הספרים ללא תשלום על
שבת | נידה | קידושין | גיטין

ליצירת קשר 054-054-6-058

ניתן גם לאסוף את הספרים מישיבת יגל אברהם ברניקי 10 ים

צו השעה

עקב נגיף הקורונה
ולקראת הימים הנוראים שכנראה יתקיימו
עם הגבלות במספר המתפללים בבתי הכנסת

דרושים

אברכים ובעלי תקיעה יר"ש
לשמש כחזנים ולתוקעים
בבתי כנסת ברחבי הארץ בתשלום סימלי
וכן המעוניינים בחזנים ובעלי תקיעה
באזור מגוריהם

ניתן להתקשר

5293 *שלוחה 23

שנוכה לבנין בית המקדש ולגאולה השלימה בקרב
יהודי שיתקבלו תפילותיו ברצון לפני הקבה ויאמר די לצרותינו. אמן.

קו 'הליכות בית מרן' לרפואת חולי עמ"י *5293*

שלוחת הסליחות בשידור חי
לשעות ולפרטים בשלוחה 11*

מניינים בשידור חי ניתן להאזין בקו
שעות המניינים בשלוחה 16

פרוייקט חברותא

רוצה ללמוד חברותא דרך הטלפון?

בקו הליכות בית מרן זה אפשרי- פרטים בשלוחה 18

סגולה לקירוב הגאולה ולהניצל מהנגיף

2 הלכות שמירת הלשון: לגברים שלוחה 12 < 1

לנשים שלוחה 9 < 5

קבלו על עצמכם שעות שמירת הלשון בשלוחה 12 < 2

קבלת ספרי תהילים ודפי גמרא- בשלוחה 6

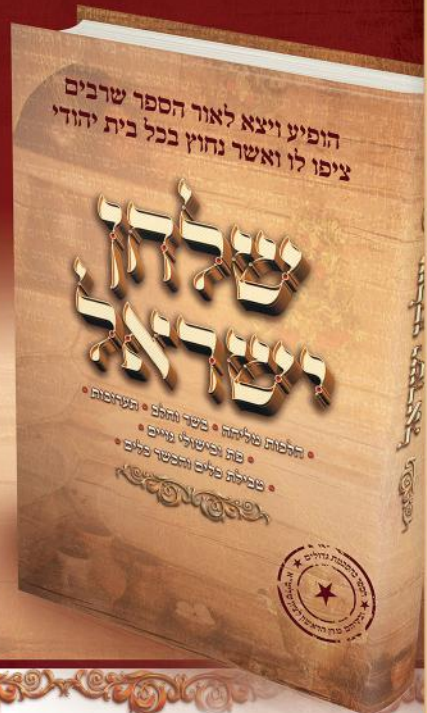

יומא טבא לרבנן

מדריך הלכה למעשה
בדיני 'איסור והיתר'
בשפה ברורה ובפירוט רב במקרים
המעוררים בחיי היום יום, ובפרט
במטבת היהודי.

הספר נסמך על פסקי מרן
הראשון לציון הגאון
רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל,
ובנו ממשיך דרכו מרן הראשון לציון
הגאון רבינו יצחק יוסף שליט"א

מחיר מיוחד לסיום המהדורה
אפשרות למשלוח

מטרת הספר:
- כיצד ניתן להכשיר כבר לאכילת - האם מותר לשוחך
מאכלי בשר וחלב בשבת? חמץ או קמח?
- האם מותר לטגן בשמן ששינו בו בשר, מאכל משה?
- מה דינו של טרם חשמלי שדומים עליו בורקס חלבי?
- מה דינו של טמכה חלבי שתניחו על סיר בשרי?
- האם מותר לאפות טמכה חלבי?
- האם מותר לשאוף
רגילה שבתוכה חלב, בארוחה בשבת?
- האם צריך
לסבול טרם חשמלי? - האם כשרות מותרין רשאת
לסגור על סמך סמיא לוקלי?
- האם מותרים
מדידים ביהודים:
רשימת מורחבת ומעודכנת של כ-130 בליט חייבים ומסורים
מסבילה - רשימת מנצחים הנדונים אם שוחך בתם בשולי
עבים - מקרים היוצאים מכלל הסמך סמיא של הש"ך

ניתן להשיג בירושלים: 055-6770242 | באשדוד: 052-3721550

בשאר אזורי הארץ: 054-8462969

או בדוא"ל: 0054846296@gmail.com